

Praktijkproeven in rodebessenteelt

'Perspectief gloort voor beheersing luis in rode bes'

Rodebessentelers staan voor uitdagingen: het aantal middelen dat zij kunnen inzetten tegen luizen en schimmels, wordt de komende tijd fors ingeperkt. In praktijkproeven bij Zachtfruit Schalkwijk wordt daarom gezocht naar alternatieven voor de beheersing hiervan. Nieuwkomer Sivanto Prime lijkt potentie te bieden in de strijd tegen luis, zo laten de eerste proefresultaten zien.

ANK VAN LIER, FRUITTEELT@NFOFRUIT.NL

De diverse proeven - die dit voorjaar zijn gestart en worden uitgevoerd door of in opdracht van Vlaming - vinden plaats op een 19 hectare tellend bessenperceel van Zachtfruit Schalkwijk. Met name de proef op het gebied van luizenbeheersing wordt door telers op de voet gevolgd, zo bleek in juni tijdens de Landelijke Klein- en Steenfruitdag. "Wat betreft het tegengaan van luizen staan rodebessentelers voor een flinke uitdaging", zegt Heino van Doornspeek (Vlaming). "De belangrijkste pijlers voor de luizenbestrijding in de teelt gaan namelijk wegvallen. Na dit jaar mag de insecticide Batavia niet meer worden gebruikt en Pirimor valt na 2026 weg. Telers vragen zich af hoe ze luizen dan onder controle kunnen houden. Luis is sowieso een flink probleem in rode bes: in deze teelt duiken verschillende luizensoorten op, die ook nog eens op diverse momenten in het jaar

Scheutaantasting door kleine bessenluis in rode bes. Dit type luis zorgt regelmatig voor problemen in dit gewas. De effectiviteit van groene middelen bleek in de proef van Vlaming niet altijd optimaal, omdat deze de luizen - die verstopt zitten in de scheuttoppen - vaak niet goed weten te raken.

Foto's: Heino van Doornspeek, Vlaming

voorkomen. Dat maakt de beheersing extra complex." Vanwege het dreigende probleem zette Vlamingen een praktijkproef op in het ras Rovada. Hierbij werden de afgelopen maanden diverse chemische en 'groene' producten beproefd op hun werking tegen luizen. Een behandeling met paraffineolie (Ovitex) vormde de basis, daarnaast werden zes middelen getest als aanvulling hierop. Inmiddels zijn alle behandelingen uitgevoerd en kunnen al duidelijke conclusies worden getrokken, geeft Van Doornspeek aan. "Middel X, oftewel Sivanto Prime, komt duidelijk als beste uit de bus en is zeer effectief tegen luizen. Dat is goed nieuws voor telers, aangezien deze insecticide inmiddels een toelating heeft in rode bes."

Vorbehoud bij Sivanto Prime

Op basis van de proefresultaten tot nu toe adviseert Van Doornspeek telers om straks te starten met een basisbehandeling met Ovitex, om zo met een lage luizendruk het seizoen in te gaan. "Daarmee kun je de eerste gerichte bespuitingen vaak al uitstellen tot na de bloei. Vervolgens kun je Sivanto Prime inzetten, eventueel aangevuld met een groen product zoals Neemazal of Neudosan. In onze proef bleek de werking van groene producten niet optimaal, omdat deze alleen effectief zijn wanneer ze de luis daadwerkelijk raken. En dat is lastig in rode bes, aangezien onder meer de kleine bessenluis voor problemen zorgt. Die verstopt zich in de scheuttoppen, waar deze lastig te raken is. Maar met de combinatie van paraffineolie, Sivanto Prime en een groen middel moet je als teler het seizoen kunnen doorlopen zonder dat de luizendruk te hoog oploopt." De adviseur bouwt nog wel een voorbehoud in, wat betreft Sivanto Prime. Het is namelijk nog niet duidelijk hoeveel residuen achterblijven na inzet van dit product. "Net voor de oogst gaan we daarom residu-analyses uitvoeren op de proeflocatie. De resultaten zullen in september bekend zijn. Daarnaast moeten we afwachten wat de definitieve etikettekst wordt voor Sivanto Prime in rode bes. Maar wanneer dit in orde is, gaat dit middel een belangrijke troef vormen in de strijd tegen luizen. Kortom: er gloort perspectief als het gaat om de beheersing van luis in rode bes."

Alternatieven voor schimmelbeheersing

Naast luizen dreigen ook schimmels - vooral vruchtrot-schimmels en echte meeldauw - een groter probleem te worden in rode bes. De toelatingen voor de fungiciden Switch, Geoxe en Captan gaan namelijk vervallen. Vlamingen voert daarom een praktijkproef uit waarin diverse (groene) alternatieven worden beproefd. Het zwaarte-

INNOVATIEVE FOLIES TER VOORKOMING VAN ZONNEBRAND EN HITTESTRESS

Vlamingen beproeft bij Zachtfruit Schalkwijk diverse folies die een rol kunnen spelen in het tegengaan van zonnebrand en hittestress. "In de teelt van rode bes wordt standaard folie ingezet als bescherming tegen de regen", zegt Heino van Doornspeek. "Deze folie kan echter ook helpen om zonnebrand en hittestress te voorkomen; zaken die de laatste jaren steeds meer aan de orde zijn. In onze proef onderzoeken we het effect van diverse innovatieve folies - dan gaat het onder meer om VENTO-folie en PLUVIA-regennet - op de temperatuur onder de kap."

Vlamingen beproeft bij Zachtfruit Schalkwijk diverse innovatieve folies tegen zonnebrand en hittestress.

De folies werden eind mei, begin juni aangebracht boven het ras Rovada en blijven hangen tot na de oogst. Om de temperatuur te kunnen monitoren, hangen er temperatuurloggers onder de foliekappen. "Daarnaast houden we in de gaten of zonnebrand optreedt. We verwachten in september de resultaten te kunnen presenteren."

punt van de proef ligt op verschillende toepassingen van de fungicide Soriale. "Dit middel heeft recent een toelating gekregen in rode bes. We willen meer kennis opdoen over hoe dit product het best kan worden ingezet", zegt Van Doornspeek. "Daarnaast willen we meer praktijkervaring vergaren over het nieuwe groene product Lalstop G46. Ook nemen we 'product Y' mee in de proef. Dit groene middel heeft nog geen toelating in rode bes, maar we willen graag meer inzicht krijgen in de werking hiervan tegen schimmels. Inmiddels is wel al duidelijk dat dit product veilig toepasbaar is in rode bes. De volledige resultaten van deze proef verwachten we deze winter."

Telers lieten zich tijdens de Landelijke Klein- en Steenfruitdag informeren over de proeven die Vlamings uitvoert op de rode-bessenpercelen van Zachtfruit Schalkwijk.

Foto: Ank van Lier

MEERWAARDE VAN BIOSTIMULANTEN EN EXTRA VOEDING BIJ AANSLAG EN WEGGROEI

Een proef op de locatie van Zachtfruit Schalkwijk is gericht op het stimuleren van de aanslag en weggroei van onbeworteld stekhout bij rode bes. Hierbij wordt gekeken wat het effect is van diverse biostimulanten - onder meer Avitar, Rhizovital en ArgicinPlus - en/of het geven van extra gewasvoeding. "Op dit moment zien we nog geen grote verschillen, maar het gewas wordt pas in september beoordeeld", zegt Van Doornspeek. "Los hiervan kijken we ook wat het effect is van diverse pottypen - zowel open als gesloten - op de weggroei en aanslag. De gewasgroei in de open Rocket Pot lijkt op dit moment wat voor te lopen op die in de andere pottypen, wellicht omdat er meer lucht bij de wortels komt. Maar het is nog te vroeg voor definitieve conclusies; die volgen dit najaar."

